

Een Belgische IBD verpleegkundige : een noodzaak ?!

Net voor de start van de grote zomervakantie zijn Liesbeth Moortgat en ikzelf Patricia Geens, dankzij de firma ABBOTT in contact gekomen met de Belgische Vereniging van Endoscopie Verpleegkundigen.

Al snel bleek dat we gemeenschappelijke interesses nastreven. We zijn er ons van bewust dat we heel wat kunnen leren van elkaars discipline en dat er zoals in de endoscopie ook een behoefte bestaat om een functie te creëren van IBD verpleegkundige binnen België. IBD staat voor Inflammatory Bowel Diseases letterlijk vertaald wordt dit 'inflammatoire darmziekten'. IBD is een verzamelnaam voor de Ziekte van Crohn en Colitis Ulcerosa. Deze beide ziektes zijn chronische ontstekingsziekten van het maag- en darmkanaal.

Maar laten we eerst onszelf even kort voorstellen.

PATRICIA

Ik ben Patricia Geens en ben sinds 1992 werkzaam in het Imeldaziekenhuis te Bonheiden als gegradueerde ziekenhuisverpleegkundige. Bijna 10 jaar heb ik eerst op de dienst Intensieve Zorgen gewerkt. Daarna wegens nood aan een regelmatiger leven en zin om eens iets anders te doen, ben ik gaan werken op het dagziekenhuis.

Via deze weg ben ik in contact gekomen met Dr. D'Haens die gastro-enteroloog is in het Imeldaziekenhuis. Uiteindelijk ben ik in september 2003 voor de studiedienst gastro-enterologie begonnen werken als studiecoördinator/nurse.

In het Imeldaziekenhuis werken momenteel 4 gastro-enterologen waarbij hoofdzakelijk Dr. D'Haens en Dr. Moons zich ontfermen over de klinische studies.

We werken in teamverband samen met 4 studieverpleegkundigen. 2 verpleegkundigen voor IBD waaronder ikzelf en 2 verpleegkundigen voor digestieve oncologie. Daarnaast krijgen we administratieve ondersteuning van een medische secretaresse.

De patiënten die ik zie voor IBD zijn hoofdzakelijk patiënten die deelnemen aan een klinische studie.

Hier komen heel wat procedures bij kijken, maar vaak doen eveneens patiënten die niet meer in een studie zitten nog een beroep op mij via e-mail, telefoon of rechtstreeks. Ze vinden het belangrijk om hun verhaal eens te kunnen doen aan een gespecialiseerde verpleegkundige.

En ze vragen ook vaak naar mijn mening en om advies.

Hiervoor is voldoende kennis enerzijds en ervaring anderzijds heel belangrijk.

Het is op dit vlak dat ik veel jobtevredenheid haal daar patiënten heel dankbaar kunnen zijn!

Naast mijn job als studieverpleegkundige ben ik eveneens via Dr. D'Haens in de Europese vereniging van Crohn en Colitis terecht gekomen.

Samen met Liesbeth zetelen wij in het Steering Comité voor Nurses binnen ECCO (= European Crohns and Colitis Organisation) (=NECCO).

Daar ben ik 'school officer' samen met een gedreven verpleegkundige uit Frankrijk. Het doel is het creëren van een 'basiscursus' voor beginnende IBD nurses. Deze zal uiteindelijk van start gaan in februari 2010 in Praag. Enkele Europese landen hebben reeds een 'erkende' IBD Verpleegkundige met een specifiek statuut en overeenkomstige verloning. Via deze landen kunnen we nog heel wat leren en we zouden dit nu ook graag in België realiseren.

LIESBETH

Ik ben Liesbeth Moortgat en werk al 6 jaar als studieverpleegkundige op het departement gastroenterologie en digestieve oncologie in het H. Hartziekenhuis te Roeselare. Door de jaren heen, kwam ik reeds in contact met heel veel patiënten, die door deelname aan een studie een vertrouwensband kregen met mij en mij blijven contacteren met hun grote of kleine medische problemen. Door de fantastische samenwerking met onze gastroenterologen (in het bijzonder Dr. F. Baert, gespecialiseerd in IBD) schoolde ik mij enorm bij op het vlak van IBD en werd ik vice-chair van het Steering Committee van (N)ECCO. Door deze contacten kom ik in contact met vele Europese gelijkgestemde verpleegkundigen en gaf ik reeds voordrachten doorheen Europa. Door al deze ervaringen voel ik mij steeds verder groeien in mijn 'niet erkende' rol als IBD verpleegkundige en voel ik bij de patiënten dat er duidelijk nood is aan zo een individuele begeleiding en bereikbaarheid. Contact opnemen met mij is laagdrempeliger dan rechtstreeks de arts contacteren en vaak kan ik dan ook kleine en grote problemen vlot aanpakken en hulp bieden en zo vaak complicaties vermijden.

Wat zien wij als belangrijke taken van een gespecialiseerde IBD-Verpleegkundige?

- De voornaamste rol van een IBD verpleegkundige is volgens ons 'goed' te zorgen voor patiënten met IBD. Hiervoor is optimale kennis en bijscholing noodzakelijk, zodat alle patiënten uitgebreid geïnformeerd kunnen worden over hun ziekte, de mogelijke onderzoeken, complicaties en behandelingsmethodes. Dit alles in samenspraak met de behandelende artsen. Daarnaast wordt ook ondersteuning geboden bij sociale en psychische problemen van de chronisch zieke patiënt.
- De taken die een IBD verpleegkundige zal vervullen zullen afhangen van ziekenhuis tot ziekenhuis, van de infrastructuur en mogelijkheden ter plaatse, en van de wensen van gans het gastro-enterologisch team. Naast het geven van informatie en begeleiding, wordt de IBD verpleegkundige ook ingeschakeld bij de praktische assistentie, bijvoorbeeld bij het aanleren van injecties en dergelijke.
- Belangrijk vinden wij evenzeer dat patiënten, indien ze dit wensen, een beroep kunnen doen op een IBD verpleegkundige. Dit via email, telefoon of via afspraak.

Onze bijeenkomst te Vilvoorde heeft in ieder geval een positieve discussie op gang gebracht. Maar we hebben zin in meer! Hiermee bedoelen we dat er voor ons in België nog een hele weg kan afgelegd worden om uiteindelijk te komen waar sommige Europese landen zoals UK, Denemarken en Nederland al staan, namelijk een gespecialiseerde IBD verpleegkundige die 'goed' zorgt voor al zijn of haar IBD-patiënten!

Eerlijkheidshalve blijft natuurlijk de vraag of er in België plaats is voor zo een specifieke functie als IBD verpleegkundige en of we niet beter streven naar een meer algemeen statuut en specialisatie van gastro-entero/hepato/endoscopie verpleegkundige. Zoals je leest genoeg stof tot discussie, en wij kijken er alvast naar uit om jullie meningen hierover te horen.

LMoortgat@hr.be
Patricia.geens@imelda.be
www.ecco-ibd.eu